

УЗАГАЛЬНЕННЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ НА ТЕОРІЮ ПІДПРИЄМНИЦТВА GENERALIZATION OF SCIENTIFIC VIEWS ON THE THEORY OF ENTREPRENEURSHIP

У статті узагальнено наукові погляди на теорію підприємництва, розкрито процес дослідження та опису терміна «підприємництво». Підприємництво характеризувалося науковцями з боку економіки, менеджменту та адміністрування, соціології, психології, економічної та культурної антропології, бізнес-історії, стратегії, маркетингу, фінансів та географії тощо. Різноманітність підходів до дослідження створила більше вісімдесяти теорій підприємництва, які було зведено та охарактеризовано. У роботі, крім закордонного досвіду дослідження підприємництва, велика увага приділена історії та розвитку підприємництва саме на території сучасної України, а також висвітлено підходи українських науковців до дослідження проблеми підприємництва. Значне різноманіття підходів до тлумачення поняття «підприємництво», постійне виведення нових теорій та адаптування вже розроблених теорій до сучасної економічної ситуації та вимог сьогодення свідчить про те, що саме підприємництво є двигуном, який рухає економіку та суспільство більшості країн.

Ключові слова: підприємництво, поняття підприємництва, теорія підприємництва, історія підприємництва, наукові погляди на підприємництво.

В статье обобщены научные взгляды на теорию предпринимательства, раскрыт процесс исследования и описания термина

«предпринимательство». Предпринимательство характеризовалось учеными со стороны экономики, менеджмента и администрирования, социологии, психологии, экономической и культурной антропологии, бизнес-истории, стратегии, маркетинга, финансов и географии и т. п. Разнообразие подходов к исследованию создало более восьмидесяти теорий предпринимательства, которые были обобщены и охарактеризованы. В работе, кроме зарубежного опыта исследования предпринимательства, большое внимание уделено истории и развитию предпринимательства именно на территории современной Украины, а также освещены подходы украинских ученых к исследованию проблемы предпринимательства. Значительное многообразие подходов к толкованию понятия «предпринимательство», постоянное выведение новых теорий и адаптация уже разработанных теорий к современной экономической ситуации и требованиям настоящего свидетельствует о том, что именно предпринимательство является двигателем, который движет экономику и общество большинства стран.

Ключевые слова: предпринимательство, понятие предпринимательства, теория предпринимательства, история предпринимательства, научные взгляды на предпринимательство.

УДК 338.58:65.014

Іванченко В.О.

к.е.н., доцент, докторант
Національний науковий центр
«Інститут аграрної економіки»

Ivanchenko Vitalii

National Science Center
"Institute of Agrarian Economics"

The article summarizes the scientific views on the theory of entrepreneurship, reveals the process of research and description of the definition of the concept "entrepreneurship". For the study of the concept of "entrepreneurship", the scientists used different types of analysis and gave answers to very diverse questions using different methods and methodologies. This concept was studied by various scholars from the viewpoints of economics, management and administration, sociology, psychology, economic and cultural anthropology, business history, strategy, marketing, finance and geography, etc. Basing on the analysis of a variety of research approaches, more than eighty theories of entrepreneurship had been created and characterized. The publications give an overview of the concept of entrepreneurship by a number of foreign researchers: Adam Smith, Jeremy Bentham, Stuart Mill, Joseph Schumpeter, and Frank Knight. Also, much attention is paid to the history of entrepreneurship development on the territory of modern Ukraine, and the views and approaches of Ukrainian scholars to the study of the entrepreneurship issue are highlighted. The concept of "entrepreneurship" was investigated from the side of history of development, the essence and role of entrepreneurship in the economic development of society, ensuring its competitive ability in various sectors of the economy, etc. The aforementioned variety of approaches to the interpretation of the concept of "entrepreneurship", the emergence of new theories and the adaptation of existing theories to the current economic situation and the requirements of today proves that entrepreneurship is an engine driven by the economy and society of most countries, and that in general the economy of the country operates thanks to entrepreneurship. The practical value of the article is that the obtained results can be used in the preparation of postgraduates and researchers who study entrepreneurship and for the entrepreneurs themselves and for those who aspires to become the entrepreneurs. Also, this material can be used to calculate their own prospects when establishing an entrepreneur.

Key words: entrepreneurship, concept of entrepreneurship, entrepreneurship theory, history of entrepreneurship, scientific views on entrepreneurship.

Постановка проблеми. З розвитком суспільства склалися умови, коли частина населення вирощує чи виробляє продукцію відправляючи на обмін або реалізувала для задоволення потреб чи отримання прибутку. В такий спосіб виникало підприємництво, яке ставало стержнем кожної економіки. З часом підприємництво почало задовольняти не тільки економічні потреби, а й потреби у самовираженні, забезпеченні соціальних чи управлінських завдань. Науковці звернули увагу на феномен підприємництва та почали його досліджувати. Велике різноманіття теорій підприємництва та різне тлумачення науковцями самого

поняття «підприємництво» сьогодні не можуть дати єдиного та чіткого розуміння всієї проблеми, але при цьому саме підприємництво є двигуном, який рухає економіку та суспільство більшості країн, загалом економіка більшості країн функціонує завдяки підприємництву.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кожен із науковців, що приділив свій час дослідженню поняття «підприємництво», використовуючи знання та досвід, вивчав цей термін за своїми вподобаннями, використовуючи різноманітні цілі та завдання, різні одиниці аналізу. В дослідженнях застосовувалися різні методи й методології, нада-

валися висновки й відповіді на дуже різні питання. На основі кожного такого дослідження виникала своя, нова, відмінна від інших теорія підприємництва, зокрема економічного напрямку (Й. Шумпетер, Ф. Найт, В. Гроу), соціального (А. Маршал, Г. Саймон), психологічного (В. Брунсувік, Б. Хейдер), культурного (Д. Норт, Д. МакКлелланд, Т. Кокран). Вітчизняні науковці, зокрема О. Амосов, В. Андрійчук, В. Іванюта, М. Малік, П. Саблук, В. Сизоненко, О. Шпикуляк, також розробили низку теорій підприємництва.

Постановка завдання. Наявність у світовій практиці великої кількості теорій підприємництва й різноманітних досліджень світових та вітчизняних науковців самого поняття «підприємство» спонукають до їх зведення, порівняння та виділення основних ключових моментів. Загальний погляд на феномен підприємництва може дати можливість у подальшому відповісти на питання про те, що таке підприємство. Відповідно, метою статті є узагальнення наукових поглядів на теорію підприємництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Різноманітність підходів до аналізу поняття «підприємство», на нашу думку, зумовлене тим, що підприємство поєднує складний набір суміжних «конструкцій», які переплітаються, таких як постійна адаптація до змін; постійні зміни технологій, що застосовуються, та екологічних стандартів; виникнення та розвиток нових продуктів; зміна підходів до управління малим бізнесом; застосування інновацій; постійне зростання індивідуалізму та вагомий вплив розвитку промисловості. Всі ці аспекти спонукали до дослідження категорії підприємництва за різними критеріями. Частина науковців використовувала комплексний підхід, тобто досліджувала феномен підприємництва, базуючись на історії його виникнення, розвитку економіки, менеджменту та адміністрування, соціології, психології, економічної та культурної антропології, бізнес-історії, стратегії, маркетингу, фінансів та географії тощо. Деякі науковці досліджували лише окремі конкретні риси підприємця.

Різноманітність підходів до дослідження спонукали до виникнення центрів дослідження підприємництва, серед яких основними є Центр підприємства, малих і середніх підприємств, регіонів та міст Організації економічного співробітництва та розвитку, Міжгалузевий Центр досліджень з питань підприємницької історії, Шведський форум з підприємництва.

Поняття «підприємство» походить від французького слова "entrepreneur" («посередник»). Відповідно, дослідження цього поняття розпочалося з Франції. Першим автором, що описав підприємство та зробив спробу з економічної точки зору розкрити його сенс, був Річард Кантільон, який приблизно у 1720-х роках ввів до лексики економіс-

тів це визначення [1]. Згідно з Р. Кантільоном, підприємці займались ринковими біржами для того, щоб отримати прибуток в умовах невизначеності. Він першим описав функціонування капіталістичної економіки з підприємництвом на чолі. На його думку, підприємство було відповідальним за весь обмін в економіці та виконувало функції, що забезпечували рівновагу між попитом та пропозицією [1].

Погляди Р. Кантільона розвинули французькі економісти та фізіократи, лідером яких був Франсуа Кенне. Згідно з Ф. Кенне, капітал надходить від поміщиків, а підприємство присутнє в економіці як фермери [2–5]. Ще одним економістом, який розвинув погляди Р. Кантільона, був Жан-Батист Сей, який сам був підприємцем. У своєму дослідженні він проаналізував емпіричний опис того, чим займалися підприємці, незалежно від конкретних соціальних рамок, в яких вони діяли, та дійшов іншого визначення поняття підприємства. Ж.-Б. Сей виділив організаційну роль підприємства у виробництві та розподілі, адже підприємство складається з об'єднання факторів виробництва в організацію виробництва [6].

В подальшому вчення про підприємство став розвивати Адам Сміт. Його підприємці були фактично пасивними та обережними, що пристосовувалися до обставин. Адам Сміт не розрізняв капіталіста як постачальника «акцій» підприємства та підприємця як кінцевого споживача [7]. Частина економістів того часу не підтримувала погляди А. Сміта.

Найбільше, на нашу думку, теорію підприємства розвинув Й. Шумпетер. У своїх працях він зазначав, що в ринковій економіці існує сила, що врівноважує ринок. Одну з головних ролей у своїй теорії Й. Шумпетер віддавав інноваціям, які, на його думку спонукали економіку до зростання. Хтось повинен був управляти цими інноваціями та реалізовувати їх. Таким «реалізатором інновацій» у його вченні виступало підприємство. За цією концепцією підприємство, впроваджуючи інновації, створює ріст на ринку [8]. Традиції Й. Шумпетера були продовжені іншими науковцями та продовжуються сьогодні.

Інші дослідники пішли іншим шляхом. Так, Френк Найт вважав підприємця ключовою фігурою в ринковій економіці [9; 10; 11, с. 440]. Він пов'язав залежність між ризиками та невизначеностями з прибутком. Ф. Найт стверджував, що розмір прибутку за різних невизначеностей буде залежати від здатності підприємця боротися з невизначеністю. Підприємство розглядають як особливу поведінку, за допомогою якої є можливість об'єднати інновації, допустимі ризики та діяльність [98]. Іншими словами, класична теорія інноваційного підприємця, яку описав Й. Шумпетер [3], поєднана з ризикованим підприємництвом, яке запропоноване Ф. Найтом [10], та підприємцем з ініціативою та уявою, що створює нові можливості. Посилання

на підприємницьку ініціативу підкреслює причини правильного прогнозування ринкових недоліків або спроможності до інновацій, щоби створити «нову комбінацію».

В подальшому категорію «підприємництво» почали характеризувати не тільки з боку впливу на економіку чи якоїсь участі в ній, але й з боку ролі підприємництва в соціумі.

Деякі науковці виділяють три періоди в розвитку досліджень підприємництва [7; 12]. Спочатку питанню підприємництва приділяли увагу в економіці (1870–1940 роки), потім у соціальних науках (1940–1970 роки), а після 1970 року – в управлінських дослідженнях [7]. Відповідно до зазначеного після досліджень підприємства Й. Шумпетером його підходи почали розвивати зі свого боку науковці-соціологи. В подальшому соціальний напрям досліджень поняття «підприємництво» продовжили інші дослідники, зокрема психологи, маркетологи та фінансисти.

З часом соціологи почали вбачати в економічних змінах вагомий роль підприємця (М. Вебер [13; 14], Г. Зіммель та В. Сомбарт [15]). Ч. Дженкс і Т. Кокран взагалі підприємцю відвели головну роль в економічному розвитку, розробивши теорію Парсонса (теорія соціальних ролей Талькотта Парсонса, за якої науковці створили велику кількість досліджень, в яких підкреслювалася роль підприємництва в історичному розвитку суспільства у світу), в якій функціонально та структурно її охарактеризували. Основна теза цієї теорії була заснована на тому, як соціальні, культурні та інституційні фактори сприяють підприємству в суспільстві.

В подальшому соціальний напрям дослідження поняття «підприємництво» продовжили інші дослідники. Одним з основних серед них є Девід МакКлелланда, що написав «Досягнення суспільства», в якому, базуючись на порівняльно-історичному підході, задля розуміння особистих рис та особливостей підприємця досліджував певні суспільства, які розвиваються більш динамічно, ніж інші, тобто розглядав підприємця, зосереджуючись на особистості, як частину суспільства, що має вагомий вплив на його поведінку [16]. Проте з часом дослідження індивідуальних особливостей підприємця вичерпало себе.

В подальшому з розвитком сільського господарства та промисловості за відсутності єдиного підходу до концепцій, теорій та методів дослідження підприємництва науковці різних галузей управлінських досліджень почали характеризувати підприємництво з цього боку.

Дослідження взаємодії управління та підприємництва привело до розвитку нової теорії економіки, а саме інституційної, основними представниками якої були Р. Коуз, О. Вільямсон, Д. Норт.

Представники цієї школи підприємництво розглядали як відкриту систему, яка є особливим

регулюючим механізмом економіки, який відрізняється від державного регулювання (командно-адміністративної економіки) та цінового механізму (ринкової економіки), а в деяких моментах є альтернативним до таких систем [10; 17; 18]. Інституційна економіка наділяє підприємництво своїми основними функціями, а саме новаторством, особистістю, а також соціальною та господарською функціями.

У світовій практиці існує більше вісімдесяти теорій підприємництва, які зібрали та описали у своїй книзі Андре Лаплам та Сепідех Еганегі [23]. Вони всі теорії підприємництва розділили на 9 груп (табл. 1). До кожної групи вони віднесли теорії за спільними критеріями.

Існування у світовій науковій спільноті великої кількості теорій підприємництва підтверджує глобальність цієї проблеми.

Усі зазначені різноманітні підходи до тлумачення поняття «підприємництво» та дослідження місця підприємництва в економіці і його впливу на розвиток цієї економіки підтверджують, що підприємство є двигуном, який рухає економіку та суспільство більшості країн [19–21].

Вітчизняні науковці та дослідники також дотримуються цього твердження. Підприємництво – це багатогранне явище, яке перетинає багато дисциплінарних кордонів. Дослідження, які підпадають під рубрику «підприємництво», переслідували широкий спектр цілей та завдань, ставили різні питання та приймали різні одиниці аналізу, теоретичні перспективи й методології.

Підтвердженням цього є дослідження Є. Ходаківського, який систематизував основні проблеми підприємництва, досліджувані сучасними вченими-економістами [22]. Н. Тягунова, І. Юрко, В. Колот та інші науковці досліджували питання теорії підприємництва, історичні аспекти розвитку та практики підприємницької діяльності, сутність та роль підприємництва в економічному розвитку суспільства, його принципи та методи, соціально-психологічні аспекти діяльності. А. Чупіс, С. Іванюта, А. Заруба, О. Грачова, Н. Дмитрієва досліджували методіку оновлення основних фондів на підприємствах, запобігання ризику підприємницької діяльності, розроблення інформаційних основ прийняття рішень під час управління фінансовими ресурсами. Питанням досліджень проблем розвитку аграрного підприємництва, розроблення теоретико-практичних та методологічних засад забезпечення конкурентоспроможного підприємництва в аграрному виробництві в умовах вступу до ЄС приділяли увагу П. Саблук, О. Шпичак, Ю. Лупенко, В. Ситник, І. Демчик, В. Андрійчук, В. Юрчишин, М. Дем'яненко, В. Месель-Веселяк та інші вчені.

Всі ці дослідження базувались на різноманітних підходах до теорії підприємництва, які в подальшому формували власну теорію підприємництва.

Поділ за групами теорії підприємництва (Андре Лаплам та Сепідех Єганегі)

Назва групи	Назва теорії підприємництва	Назва групи	Назва теорії підприємництва
Біологічні теорії	Теорія великої людини	Фінансові теорії	Теорія замовлення
	Теорія народження		Теорія керування
	Генетична теорія		Теорія обмеження ліквідності
	Теорія паразитів мозку		Теорія реальних параметрів
	Теорії психічних розладів		Теорія непередбачених ситуацій
Культурні теорії	Теорія життєвого циклу підприємництва та теорія етапів	Теорії менеджменту	Теорія залежностей ресурсів
	Релігійна теорія Вебера		Теорія верхнього ешелону
	Зняття теорії дотримання статусу		Теорія, заснована на ресурсах
	Культурна теорія		Теорія першого рушія
	Теорія мотивації досягнень		Теорія зацікавлених сторін
	Інституційна теорія		Теорія руйнівних інновацій
	Теорія невідповідності		Теорія Гарвардської школи
Теорії відкриттів	Бікультурна теорія	Психологічні теорії	Теорія двозначної толерантності
	Теорія Х-ефективності		Теорія траєкторії контролю
	Індивідуальні можливості зав'язків		Теорія атрибуції
	Теорія відкриття підприємства		Теорія Bricolage
	Теорія оповіщення		Теорія самоефективності
Економічні теорії підприємництва	Теорія актуалізації		Теорія очікуваної тривалості
	Теорія пильності Кірзнера		Теорія регулюючого фокусу
	Теорія невизначеності		Теорія запланованої поведінки
	Теорія креативного знищення		Теорія самоконкуренентності
	Теорія трансакційних витрат		Теорія еволюції
	Теорія дефіциту ресурсів		Теорія пристрастей
	Теорія перспектив		Теорія Губріса
	Теорія агентства		Теорія незгодності
	Теорія майстрів на всі руки (Jack of All Trades Theory)		Теорія імпульсивності
	Теорія стратегічних розбіжностей		Соціологічні теорії
Теорія поширення знань	Теорія Маклухана		
Теорія агломерації	Теорія слабких зв'язків		
Теорія керування	Теорія обробки інформації		
Макіавелліанська теорія	Теорія соціального капіталу		
Теорія корисності	Екологія населення		
Процесуальна теорія правосуддя	Соціальна теорія ідентичності		
Теорія соціального підприємництва	Соціальна думка		
Теорія пріоритетів	Теорія вбудованості		
Теорія інформаційної асиметрії	Необхідність порівняно з теорією можливостей		
Теорія сигналізації	Теорія емансипації		

Висновки з проведеного дослідження.

Зазначене різноманіття підходів до тлумачення поняття «підприємництво», виведення нових теорій та адаптування вже розроблених до сучасної економічної ситуації та вимог сьогодення підтверджують, що саме підприємництво є двигуном, який рухає економіку та суспільство більшості країн, а економіка країни функціонує завдяки підприємництву. Підприємництво сьогодні є тим явищем, без якого жодна країна не сформує та не забезпечить потрібні економіці показники, а також методом та способом самовираження суб'єктів господарювання, тобто підприємництво присутнє на мезо-, макро- та мікрорівнях економіки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Кантильон Р. Эссе о природе торговли в общем плане : 25 ключевых книг по экономике. Челябинск : Урал ЛТД, 1999. 559 с.
2. Hébert R.F., Link A.N. In search of the meaning of entrepreneurship. *Small business economics*. 1989. № 1.1. P. 39–49.
3. Hébert R.F., Link A.N. The entrepreneur as innovator. *The Journal of Technology Transfer*. 2006. № 31.5. P. 589.
4. Grebel Th., Pyka A., Hanusch H. An evolutionary approach to the theory of entrepreneurship. *Industry and innovation*. 2003. № 10.4. P. 493–514.
5. Grebel Th. *Entrepreneurship: A new perspective*. Routledge, 2005.

6. Підприємницька діяльність. Економічна теорія. URL: https://pidruchniki.com/1209081038058/politekonomiya/pidpriyemnitska_diyalnist (дата звернення: 03.07.2019).

7. Landström H., Benner M. Entrepreneurship research: a history of scholarly migration. *Historical foundations of entrepreneurship research*. 2010. P. 15–45.

8. Шумпетер Й. Теория экономического развития (исследования предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры). Москва : Прогресс, 1982. 436 с.

9. Cassis Y., Minoglou I.P. Entrepreneurship in theory and history: State of the art and new perspectives. *Entrepreneurship in theory and history*. Palgrave Macmillan, London, 2005. P. 3–21.

10. Найт Ф. Риск, неопределенность и прибыль. Москва, 2003. 360 с.

11. Вехи экономической мысли : в 6 т. / под ред. В. Гальперина. 1999. Т. 3. Рынки факторов производства. Санкт-Петербург : Экономическая школа. 496 с.

12. Landström H., Lohrke F. Historical foundations of entrepreneurial research. Edward Elgar Publishing, 2010.

13. Weber M. The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism. London : Unwin, 1904/1970.

14. Jones G., Wadhvani R.D. Entrepreneurship. *The Oxford Handbook of Business History* / G. Jones, J. Zeilin (eds). Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 501–528.

15. McClelland D. The Achieving Society. Princeton, NJ : van Nostrand, 1961.

16. Sombart W. The Jews and Modern Capitalism. New Brunswick, NJ : Transaction Books, 1911.

17. Вільямсон О. Економічні інституції капіталізму. Фірми, маркетинг, укладання контрактів. 2001. 472 с.

18. Coase R. The nature of the firm. *Economica*. 1937. № 4.16. P. 386–405.

19. Brock W.A., Evans D.S. Small business economics. *Small Business Economics*. 1989. № 1. P. 7–20.

20. Acs Z. Small business economics: A global perspective. *Challenge*. 1992. № 35. Iss. 6. P. 38.

21. Carree M.A., Thurik A.R. The impact of entrepreneurship on economic growth. *Handbook of entrepreneurship research*. Springer, New York, NY, 2010. P. 557–594.

22. Ходаківський Є. Формування системи розвитку сільських територій на засадах підприємництва, саморегулювання та державного управління. 2016. С. 158–170.

23. Laplume A., Yeganegi S. Entrepreneurship Theories. *Spring*. 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/16x0cqBoZOICe9WUJ5AFm7iwrk8VEna-u/view> (дата звернення: 03.07.2019).

4. Grebel T., Pyka A., Hanusch H. (2003). An evolutionary approach to the theory of entrepreneurship. *Industry and innovation*, 10 (4), 493–514.

5. Grebel T. (2005). *Entrepreneurship: A new perspective*. Routledge.

6. Pidpnyemnytska diyalnist. Ekonomichna teoriya. URL: https://pidruchniki.com/1209081038058/politekonomiya/pidpriyemnitska_diyalnist (last accessed: 03.07.2019).

7. Landström H., Benner M. (2010). Entrepreneurship research: a history of scholarly migration. *Historical foundations of entrepreneurship research*, 15–45.

8. Shumpeter Y. (1982) Teoriya ekonomicheskogo razvitiya (issledovaniya predprinimatel'skoy pribyli, kapitala, kredita, protsenta i tsikla kon'yunkturi) [The Theory of Economic Development (studies of entrepreneurial profits, capital, credit, interest and the conjuncture cycle)]. Moskva : Progress. 436 p. (in Russian).

9. Cassis Y., Minoglou I. (2005). *Entrepreneurship in theory and history: State of the art and new perspectives*. Entrepreneurship in theory and history (pp. 3–21). Palgrave Macmillan, London.

10. Nayt F. (2003) Risk, neopredelennost i pribyl [Risk, uncertainty and profit] Moscow. 360 p. (in Russian).

11. Vekhi ekonomicheskoy mysli : v 6 t. (1999) [Milestones of economic thought] Sankt-Peterburg. Ekonomicheskaya shkola / pod red. V. Gal'perina. T. 3. Rynki faktorov proizvodstva. 496 p. (in Russian).

12. Landström H., Lohrke F. (Eds.). (2010). *Historical foundations of entrepreneurial research*. Edward Elgar Publishing.

13. Weber M. (1904/1970), The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism, London : Unwin.

14. Jones G., Wadhvani, R. (Eds.). (2007). *Entrepreneurship and global capitalism* (Vol. 2). Cheltenham : Edward Elgar.

15. McClelland D. (1961), The Achieving Society, Princeton, NJ : van Nostrand.

16. Sombart W. (1911), The Jews and Modern Capitalism, New Brunswick, NJ : Transaction Books.

17. Vilyamson O. (2001) Ekonomichni instytutsiyi kapitalizmu. Firmy, marketynh, ukladannya kontraktiv [Economic Institutions of Capitalism. Companies, Marketing, Contracts]. 472 p. (in Ukrainian).

18. Coase R. (1937). The nature of the firm. *Economica*, 4 (16), 386–405.

19. Brock W.A., Evans D.S. (1989). Small business economics. *Small business economics*, 1 (1), 7–20.

20. Acs Z. (1992). *Small business economics*. A global perspective. *Challenge*, 35 (6), 38–44.

21. Carree M.A., Thurik A.R. (2010). The impact of entrepreneurship on economic growth. In *Handbook of entrepreneurship research* (pp. 557–594). Springer, New York, NY.

22. Khodakivskyy Ye. (2016) Formuvannya systemy rozvytku sil'skykh terytoriy na zasadakh pidpnyemnytsva, samorehulyuvannya ta derzhavnoho upravlinnya [Formation of the system of development of rural territories on the principles of entrepreneurship, self-regulation and public administration]. P. 158–170 (in Ukrainian).

23. Laplume A., Yeganegi S. Entrepreneurship Theories, Spring 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/16x0cqBoZOICe9WUJ5AFm7iwrk8VEna-u/view> (last accessed: 03.07.2019).

REFERENCES:

1. Kantilon R. (1999) Esse o prirode trgovli v obshchem plane: 25 klyuchevykh knig po ekonomike. [Essay on the nature of trade in general: 25 key books on economics]. Chelyabinsk : Ural LTD, 559 p. (in Russian).

2. Hébert R., Link A. (1989). In search of the meaning of entrepreneurship. *Small business economics*, 1 (1), 39–49.

3. Hébert R., Link A. (2006). The entrepreneur as innovator. *The Journal of Technology Transfer*, 31 (5), 589.